

Modtager(e) > Det Stående Udvalg

Fordelingsmodel for uddannelsesomkostninger

Professionshøjskoler, erhvervsakademier og maritime institutioner

1. Baggrund.....	2	9. august 2022
2. Principper og tilgang	2	Uddannelses- og Forskningsstyrelsen
Formål.....	2	Institutionsøkonomi
Modelkrav	3	
Opgørelsesform	3	Haraldsgade 53
3. Model.....	4	2100 København Ø
Forudsætninger	4	Tel. 7231 7800
Nøgler	4	www.ufm.dk
4. Implementering.....	4	CVR-nr. 3404 2012
Output.....	4	Sagsbehandler
Punkter til opfølgning.....	5	Rene Wedel
Ibrugtagning af modellen	5	Tel. 72 31 82 07
		rew@ufm.dk

1. Baggrund

Med afsæt i Udvalgsrapport for fælles kontoplan på de videregående uddannelsesinstitutioner har Uddannelses- og Forskningsstyrelsen (UFS) arbejdet videre med ambitionerne om at skabe større indsigt og gennemsigtighed i omkostningerne på tværs af institutioner og over tid. Rapporten rummer blandt andet anbefalinger til, hvorledes der kan opnås et sammenligneligt grundlag for enhedsomkostninger på de videregående uddannelser.

Sammenligning af omkostninger over tid og på tværs af institutionerne skal bygge på, at institutionerne anvender samme metoder til fordeling af driftsposteringer på formål på grundlag af ensartede regnskabsregistreringer, hvilket er sikret ved implementering og anvendelse af den fællesstatslige kontoplan og principperne i konterings- og fordelingsvejledningen.

Beregning af enhedsomkostninger for alle uddannelser er et af de overordnede formål med den fælles kontoplan og med det erklærede mål om at skabe gennemsigtighed samt læring og erfaringsudveksling på tværs af sektoren.

Anbefalingerne om opgørelse af omkostninger på delformålet "Uddannelse" er nu konkretiseret af UFS i form af en metode til opgørelse af omkostninger pr. uddannelse og enhedsomkostninger pr. uddannelse. Der foreligger nu to dokumenter, der beskriver metoden – et målrettet universiteterne og nærværende målrettet professionshøjskoler, erhvervsakademier og maritime institutioner.

Opdelingen afspejler, at universiteterne gennemgående ikke bogfører på delformål, men fordeler alt uden for regnskabet, mens den øvrige sektor typisk bogfører alt på delformål. For institutioner, der i forvejen bogfører på delformål giver det selvsagt ikke mening efterfølgende at fordele de samme omkostninger ud på de samme delformål – disse institutioner er i fokus for nærværende dokument. Institutioner, der alene bogfører på hovedformål, kan i stedet anvende "universitetsmodellen".

Der har løbende været afholdt møder med uddannelsesinstitutionerne med henblik på at afdække anvendelighed af metoden samt at indhente input til udvikling af metoden.

2. Principper og tilgang

Formål

Formålet med modellen er at danne et udgangspunkt for den praktiske implementering af en fordelingsmodel for uddannelsesomkostninger på de enkelte professionshøjskoler, erhvervsakademier og maritime institutioner.

Omkostningerne skal i sidste ende kunne fordeles på enkeltuddannelser (delformål) og herved anvendes til opgørelse af enhedsomkostninger (omkostninger pr. STÅ) for de enkelte uddannelser.

Uddannelses- og
Forskningsstyrelsen

I Udvalgsrapporten blev det anbefalet, at styrelsen stillede en beregningsmodel til rådighed for institutionerne. Mulighederne har været afsøgt, og det har vist sig ikke at være praktisk muligt at udvikle en løsning, som kan rumme institutionernes meget forskellige administrative praksis og datafangst.

Modelkrav

I Udvalgsrapporten stilles der en række krav til modellen:

- Validitet
Metoden skal lede frem til at opstille omkostningsfordelinger, som reelt vurderes at afspejle fordelingen af det faktiske forbrug
- Udbredt og robust datagrundlag
At understøttende data til brug for metoden er tilgængelige og i produktion i dag på alle institutionerne, og at data ikke ændrer karakter over tid
- Omkostninger ved drift
At metoden har et hensigtsmæssigt ressourcestræk
- Enkelhed
At metoden ved sin enkelthed kan antages at kunne anvendes på tværs af institutionerne og over tid, således at afrapporteringen i henhold til den fælles kontoplan beror på et sammenligneligt grundlag

Uddannelses- og
Forskningsstyrelsen

Sigtet er størst mulig sammenlignelighed på tværs af sektoren hen over tid samt en ikke så administrativ tung beregning. Samtidig har det været lige så afgørende, at beregningerne skulle være så retvisende som muligt.

Det er Styrelsens opfattelse, at størst mulig sammenlignelighed sikres ved, at alle institutioner hver især opgør deres omkostninger så retvisende som muligt inden for en fælles metodemæssig ramme.

Opgørelsesform

Målet er en form, hvor enhedsomkostningerne ("full cost") opgøres som summen af:

- De faglige omkostninger pr. uddannelse og studerende (formål 1)
- Et tillæg for generelle fællesomkostninger (formål 6)
- Et tillæg for bygningsomkostninger (formål 7)

Metoden her omhandler kun de faglige omkostninger (formål 1) således, at kompleksiteten i første omgang er afgrænset til netop det. Tillægget fra formålene 6 og 7 behandles i et særskilt metodenotat.

3. Model

Forudsætninger

Løn til undervisning bliver typiske fordelt løbende på delformål pba. planlægning, normer eller tidsregistrering. Driftsomkostninger bogføres løbende på delformål.

Studierettede funktioner som studieadministration, eksamenskontor, dele af kommunikationsafdelinger m.fl. fordeles og bogføres på delformål inden regnskabet lukkes.

Nøgler

Når der skal fordeles omkostninger er det vigtigt at benytte den nøgle, der mest retvisende afspejler den bagvedliggende aktivitet. Antallet af studenterårsværk (STÅ) vurderes at være en god proxy for den primære driver for langt de omkostninger.

Uddannelses- og
Forskningsstyrelsen

STÅ afspejler imidlertid kun gennemført/bestået aktivitet og opsamler dermed ikke information om den del af de studerende, der ikke gennemfører/består et kursus eller forløb. Disse studerende trækker også omkostninger – og visse tilfælde måske ovenikøbet flere end de bestående studerende. STÅ som nøgle kan således være mindre præcis, hvis der mellem de studerende på forskellige uddannelser er stor forskel på andelen, der gennemfører/består, afhængigt af de studerendes uddannelsesbaggrund.

Man kan derfor vælge enten at bruge bestandstal for de enkelte uddannelser eller at justere STÅ med det antal inaktive, der er på en given uddannelse (forskellen mellem bestand og antal STÅ – i praksis en procent, der udtrykker hvor meget bestanden er større end antallet af STÅ på uddannelsen:

Institution X

STÅ på uddannelse X	100
Bestand på uddannelse X	130
Inaktive på uddannelse X	30
Inaktive på uddannelse X i procent	30%

Omkostningssted A

STÅ på uddannelse X	20
Bestandsjusteret STÅ	26

4. Implementering

Output

Opgaven med fordeling og beregning foretages af institutionerne ud fra regnskabsdata og data fra det lokale studieadministrative system.

Resultatet sendes til UFS i en tabel (excel, xml, csv) med følgende dimensioner:

- Uddannelsesnummer (jf. Danmarks Statistiks uddannelsesregister, numre i intervallet 1000-8999 plus 9900)
- Angivelse af om uddannelsen er under opstart eller nedlukning
- Årets uddannelsesomkostning (eksklusiv formål 6 og 7)
- Antal STÅ fordelt på teori- og praktik-STÅ
- Bestandsantal eller antal bestandsjusterede STÅ

Opgørelsestidspunkterne for studiemæssig aktivitet og regnskabsdata kan ikke blive helt synkrone. Regnskabsdata følger finansåret (1. januar – 31. december), hvorimod studiemæssig aktivitet følger studieåret/indberetningsåret (1. september – 31. august). Danmarks Statistik opgør bestandstal for perioden 1. oktober til 30. september. Så længe opgørelsesmetoden er ens fra år til år, har det kun begrænset praktisk betydning for udviklingen i omkostningerne. Ved opstart/nedlukning af en uddannelse kan det dog have betydning. I disse tilfælde bør uddannelsen markeres som under opstart/nedlukning. Der medregnes både teori- og praktik-STÅ i fordelingsnøglen.

Uddannelses- og
Forskningsstyrelsen

De samlede omkostninger fordelt på delformål skal kunne afstemmes til de samlede fordelte omkostninger på formål 1 op imod saldoen i årsregnskabet. Omkostninger, der måtte knytte sig til delregnskaberne 90, 95 og 97 kan samles i en pulje med delformål 9900.

Punkter til opfølgning

På baggrund af første års data skal det vurderes, hvordan meget små uddannelser skal håndteres, da de forventeligt vil kunne udvise endog meget store udsving i omkostninger.

Det skal afklares, hvilket STÅ-begreb, der skal ligge til grund for beregningen af enhedsomkostninger – kun teori-STÅ eller både teori- og praktik-STÅ. Praktik-STÅ trækker naturligvis omkostninger, men det står kun i meget ringe udstrækning i relation til deres antal. En vægtning af praktik-STÅ svarende til takstforskellen kunne eventuelt afhjælpe problemet.

Ibrugtagning af modellen

Indsendelse af data sker i 2023 for regnskabsåret 2022 og STÅ opgjort pr. 31.8.2022.

Første år vil være et pilotår, da det er en kompleks beregning. Derfor bliver første generation enhedsomkostninger ikke offentliggjort af Styrelsen, men udelukkende anvendt til forbedring af metoderne. En offentliggørelse vil tidligst ske fra og med regnskab 2023, som indrapporteres i forlængelse af årsrapporten for 2023 i foråret 2024.